

Rechtbank Amsterdam

Zitting : maandag 12 maart 2018

Parketnummers : 13/730084-14, 13/731070-15, 13/731088-15

**Vragen aan Officieren van Justitie
mbt afdoeningsbeslissingen getuige Sonja Holleeder**

Inzake:

Openbaar Ministerie
te
Amsterdam

tegen

W.F. Holleeder,

verdachte,

raadslieden:

S.L.J. Janssen & R. Malewicz

Edelachtbaar college,

1. Op 8 maart jl. heeft het Openbaar Ministerie een proces-verbaal verstrekt betreffende de voorafgaand aan de voortzetting van de verhoren van de getuige Sonja Holleeder in februari 2017 kennelijk overeengekomen afdoeningsbeslissing. Het proces-verbaal vermeldt niet eens zo heel erg samengevat dat sprake zou zijn van onbekende nieuwe strafbare feiten die met een strafbeschikking zijn afgedaan. Met de getuige zijn geen afspraken gemaakt over de inhoud van haar verklaringen, aldus het proces-verbaal van officier van justitie Notenboom.
2. Namens de heer Holleeder heeft de verdediging op vrijdag 9 maart een eerste reactie gegeven op dit proces verbaal, welke voor zover hier relevant als volgt luidde:

Naar aanleiding van onderstaande mail en proces-verbaal van bevindingen merken wij op, dat hoewel wij vanuit vele eerdere ervaringen al enigszins laaggespannen verwachtingen hadden van de inhoud van de door het Openbaar Ministerie te geven mededelingen de vrijwel volledige afwezigheid van enige daadwerkelijke informatie in dit meest recente proces-verbaal ons toch weer weet te frapperen.

Graag zullen wij Uw Rechtbank dan ook maandag verzoeken in de gelegenheid te worden gesteld hierover kort het woord te voeren en verzoeken te doen in de richting van het Openbaar Ministerie. Wij geven de officieren van justitie in overweging zich bij voorbaat in contact te stellen met en te laten informeren door hun collega's en kennis te nemen van de in dit verband relevante stukken, opdat zij indien Uw Rechtbank daartoe zou besluiten gevolg kunnen geven aan die verzoeken (de vraag werpt zich op waarom het Openbaar Ministerie dit telkens zo fragmenteert. De gedachte zou kunnen opkomen dat daar een bewuste beslissing aan ten grondslag ligt. In ieder geval is op voorhand niet helemaal duidelijk waarom de zaaksofficieren van justitie in dit onderzoek Vandros niet zelf met hun in deze zaak door henzelf ingebrachte getuigen zouden kunnen spreken over de omstandigheden waaronder de getuigen tot het (alsnog) naar waarheid afleggen van verklaringen bereid zijn. Dat dit door een andere officier zou moeten gebeuren die dan de zaaksofficieren ook nog eens niet of niet volledig zou informeren – gesteld dat dit ook hier de gang van zaken is c.q. zal zijn, hetgeen op grond van dezelfde eerdere ervaringen in de lijn der verwachtingen ligt - is anders dan bijvoorbeeld bij getuigenbescherming in ieder geval niet direct voor de hand liggend. Ik zal daar nu niet (nog verder) over uitweiden).

3. De verdediging resumeert, dat deze zich ten doel heeft gesteld zoveel mogelijk feiten en omstandigheden boven water te krijgen betreffende de aan de heer Holleeder ten laste gelegde zaken opdat Uw Rechtbank uiteindelijk een zo afgewogen mogelijk en zo geïnformeerd mogelijk beeld kan vormen van al hetgeen van belang is om te komen tot beslissingen over die aan hem ten laste gelegde zaken.¹ Toegespitst op de kwestie van de getuigen Holleeder, wiens verklaringen meerdere zaken betreffen en duidelijk van groot belang worden geacht voor die te nemen beslissingen, zal het uiteindelijk gaan om te vraag of het mogelijk kan worden geacht dat zij hun broer Willem ten onrechte beschuldigen van betrokkenheid bij liquidaties en in dat verband onjuiste en leugenachtige verklaringen hebben afgelegd. Juist om die vraag te kunnen beantwoorden zal zoveel als mogelijk duidelijkheid moeten worden verkregen omtrent de belangen die er voor deze getuigen al dan niet zijn geweest om verklaringen af te leggen bij en afspraken te maken met het Openbaar Ministerie over alle mogelijke relevante strafbare en niet strafbare feiten.
4. In dit proces is reeds meermalen aan de orde geweest dat de afdoening van - kort gezegd - de erfenis van Cor van Hout een kwestie is die als een rode draad door de verklaringen van deze getuigen loopt. Niet alleen leggen zij het motief dat Willem Holleeder zou hebben gehad bij het ombrengen van Cor van Hout bij die erfenis die hij zich zou hebben willen toe-eigenen, bovendien zullen wij in de loop van dit proces uitvoerig aantonen dat door deze getuigen stelselmatig en gecoördineerd gelogen is over de gang van zaken bij die afdoening en dat zij daar tot op heden niet naar waarheid over verklaren.
5. Die in elkaar gezette verklaringen hebben in eerste instantie geleid tot de transactie met Sonja Holleeder in 2011, en in tweede instantie tot de kennelijk gegeven strafbeschikking eind 2016 / begin 2017. Vervolgens is door de getuigen erkend dat alle daaraan voorafgaande verklaringen leugenachtig zijn geweest, en is een nieuwe versie van de gebeurtenissen gegeven die naar het oordeel van de verdediging echter nog altijd niet naar waarheid is.

¹ Zie onder meer de brieven aan de rechter-commissaris van 28 april 2017, 27 juli 2017 en 13 oktober 2017 en het 'opening statement' van 5 februari 2018 punt 25 e.v.

6. De vraag waarom de getuigen hier nog altijd niet eerlijk over verklaren raakt naar het oordeel van de verdediging direct aan bovengenoemde motieven en belangen die er voor de getuigen zijn geweest om te komen tot hun voor Willem Holleeder belastende (onjuiste) verklaringen.
7. Uit het verstrekte proces-verbaal van bevindingen van 8 maart jl. blijkt niet welke strafbare feiten aan het licht zouden zijn gekomen. Het ligt voor de hand te vermoeden dat het gaat om in ieder geval witwassen en valsheid in geschrift, maar ook meened en eventuele andere strafbare feiten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Waarom als afdoeningswijze is gekozen voor een strafbeschikking volgt niet, en de omvang van de strafbeschikking evenmin. Het proces-verbaal biedt daarmee nauwelijks aanknopingspunten ter beantwoording van de hierboven neergelegde vragen naar de belangen en motieven die er aan de zijde van de getuigen kunnen zijn geweest bij het afleggen van hun verklaringen, zowel voor als na deze strafbeschikking.
8. Voor deze meer recente strafbeschikking geldt daarmee hetzelfde als voor de eerdere transactie uit 2011, te weten dat deze in grote mate in nevelen gehuld is gebleven en dat het Openbaar Ministerie daar om haar moverende redenen kennelijk zo weinig mogelijk informatie over wil verstrekken. De vraag werpt zich zelfs op of het Openbaar Ministerie bij het komen tot de transactie en deze strafbeschikking in lijn met de eigen beleidsregels heeft gehandeld of dat deze eigen beleidsregels zijn geschonden, en in het laatste geval waarom daartoe is besloten.
9. Met het oog op de hierboven en reeds vele malen eerder genoemde doelstelling verzoeken wij de officieren van justitie zoals per mail aangekondigd heden ter zitting antwoord geven op de navolgende vragen:

Transactie 2011

1. Is de transactie met de getuige Sonja Holleeder uit 2011 aangemerkt als een hoge transactie als bedoeld in artikel 1 sub b van de Aanwijzing hoge transacties en bijzondere transacties?²
Zo nee, waarom niet?

² Aanwijzing hoge transacties en bijzondere transacties, 2008A021 / BWBR0024648.

2. Zo ja, is in lijn met artikel 4 van die Aanwijzing een persbericht uitgevaardigd houdende de in dat artikel voorschreven informatie?³
3. Zo ja, wanneer en op welke wijze is dat persbericht uitgegaan en kunt u dat persbericht per ommekeer aan procespartijen verstrekken?
4. Zo nee (geen persbericht): waarom is op dit punt van de in de Aanwijzing voorgeschreven handelingswijze afgeweken?
5. Is de in artikel 5 van de Aanwijzing neergelegde procedure (overleg met parketleiding van de officier van justitie, met de hoofdofficier van justitie en de hoofdadvocaat-generaal, toestemming van het College van Procureurs-Generaal en schriftelijk voorgelegd aan de Minister) (wel) gevolgd? Zo nee, waarom niet?
6. Welk rechtens te respecteren belang dient het openbaar ministerie door de inhoud van deze transactie op een voor deze zaak evident relevant thema niet aan de processtukken toe te voegen? Bij het verhoor van Sonja Holleeder van 20 juli 2016 leken de officieren van justitie bereid te zijn het stuk te voegen wanneer de (raadsman van de) getuige daarmee zou instemmen; is dat nog steeds het standpunt van het Openbaar Ministerie en zo nee waarom niet?

Strafbeschikking 2017

7. Welke specifieke strafbare feiten zijn in de gesprekken met Sonja Holleeder na 20 juli 2016 aan het licht gekomen?
8. Wat is de hoogte van de overeengekomen strafbeschikking?
9. Is in deze zaak naar uw oordeel sprake van een politiek of publicitair gevoelige zaak als bedoeld in de Aanwijzing OM - strafbeschikking?⁴ Zo nee, waarom niet?

³ “Indien besloten wordt tot een hoge transactie of een bijzondere transactie is een persbericht in beginsel noodzakelijk. Hiermee wordt geanticipeerd op de – gegeven de aard van de zaken – onvermijdelijke maatschappelijke aandacht voor de zaak in kwestie. Tevens compenseert dit persbericht het uitblijven van publiciteit naar aanleiding van een openbare behandeling ter terechtzitting en een in het openbaar uitgesproken rechterlijke uitspraak en de generaal preventieve werking die daarvan uit gaat. Het persbericht noemt in ieder geval de naam van de verdachte met wie en de strafbare feiten terzake waarvan wordt getransigeerd; het geeft ook summier aan waarom is gekozen voor een transactie.”

⁴ Aanwijzing OM-strafbeschikking 2017A005 / BWBR0039838

10. Zo ja, wat maakt dat sprake is van de ‘hoge uitzondering’ dat toch tot een strafbeschikking kan worden gekomen?⁵
 11. Zijn er in de context van of anderszins op enigerlei wijze gerelateerd aan die strafbeschikking meer of andere afspraken met de getuigen Holleeder gemaakt betreffende andere onderdelen van de Staat dan het Openbaar Ministerie, in het bijzonder maar niet beperkt tot de Belastingdienst?
 12. Bent u er mee bekend dat de getuigen Holleeder ten aanzien van die nieuwe bekend geworden strafbare feiten afspraken hebben gemaakt met de Belastingdienst en zo ja hoe luiden die afspraken?
-
10. Vooruitlopend op de reactie van de officieren van justitie merken wij nog op dat wij hopen en aannemen dat het openbaar ministerie zich niet zal verschuilen achter het niet willen doen van mededelingen omtrent afdoeningsbeslissing in individuele zaken, of andere soortgelijke algemeenheden zal willen aanroepen. Het lijkt mij dat geen nader betoog behoeft dat deze strafzaak geen alledaagse kwestie is noch dat sprake is van een alledaagse individuele beslissing. Nu het Openbaar Ministerie de verklaringen van juist deze getuigen als prominent belastend bewijsmiddel inbrengt tegen de heer Holleeder heeft de laatste er recht op de Rechtbank zo volledig mogelijk te kunnen informeren omtrent de belangen en motieven die deze getuigen (kunnen) hebben gehad bij het komen tot de door hen afgelegde verklaringen.
 11. Bovengenoemde afdoeningsbeslissingen van deze getuigen, die volgens alle partijen (en de stukken) voor de getuigen zeer zwaarwegend zijn geweest en waar grote financiële belangen mee gemoeid zijn geweest (en zijn), alsmede de vraag of het Openbaar Ministerie bij het komen tot die beslissingen in strijd met het eigen beleid heeft gehandeld en zo ja waarom het Ministerie dat juist hier zou doen, dienen onbetwistbaar een rol te kunnen spelen bij het door de Rechtbank uiteindelijk te geven finale oordeel omtrent de door deze getuigen afgelegde verklaringen en dienen in ieder geval op een basaal niveau inzichtelijk te worden.
 12. Wij verzoeken Uw Rechtbank dan ook indien nodig te bepalen dat het Openbaar Ministerie de bovenstaande vragen dient te beantwoorden, en wel (bij voorkeur direct) op de openbare zitting.

⁵ “Politiek of publicitair gevoelige zaken: In principe is het uitvaardigen van een strafbeschikking in dergelijke zaken niet mogelijk. Slechts bij hoge uitzondering kan hierop een uitzondering worden gemaakt.”

(Met het verzoek een afschrift van deze vragen en toelichting aan het PV van de zitting te hechten.)

De raadslieden,

S.L.J. Janssen & R. Malewicz